

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an . . . . . 150 Lei
Pe jumătate . . . . . 75 Lei
In străinătate . . . . . 300 Lei

Adresa: „UNIAREA POPORULUI“, Blaj, jud. Târnava-Mică
Director **ALEXANDRU LUPEANU-MELIN**
Primredactor **IULIU MAIOR**

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei, a doua și a treia oră 4 Lei.

Să răspundem cu toții!

La 1 Decemvrie, când prăznuim unirea pe veci a Ardealului cu patria-mamă, să răspundem Duceului Mussolini și Ungurilor dela Budapesta: „Nici o brazdă din moșia străbună!“

Căpitanul cămășilor negre din Italia, ducele Mussolini, într-o cuvântare rostită de curând în orașul Milano, a strigat: „Dreptate Ungariei!“ Ceea ce înseamnă că Ungurii dela Budapesta ar putea nădăjdui o reînviere a Ungariei care ne-a ținut în robie o mie de ani. Inseamnă învoirea Duceului Mussolini pentru stricarea contractelor de pace și răstăvirea sfintelor noastre granițe, statornicite cu atâtea suferințe, lacrimi și sânge!

Căpitanul Mussolini se înșală amarnic când își face socotelile despre noi, fără noi! Uită că la Carpați trăiește un popor latin, din acelaș îndrăzneț sânge al Romei, care nu mai vrea robie în ogoarele străbune. Uită că Ardealul dela Traian Impărat încoace noi îl locuim, noi îl frământăm cu sudori și sânge, noi l-am semănat cu oase de eroi și cu morminte, păstrându-l latin și românesc.

Se apropie ziua de 1 Decemvrie, marea sărbătoare a dreptății dumnezeiești, când, în 1918, la Alba Iulia, am implântat pe vecie culorile naționale dealungul granițelor limbii și a sângelui nostru străbun. E cel mai bun prilej să i-o strigăm Duceului și tuturor prietenilor săi vremelnici:

— Drepturile noastre sunt sfinte și nu dăm nici o brazdă din moșia străbună! Nici o brazdă! Nici acum, niciodată! Niciodată! De s'ar înfrăți toți ducii și căpitanii de pe lume, chiar și cu puterile iadului, granițele noastre rămân acolo, unde au fost implântate de dreptatea dumnezeiască și de voința națională!

Să ne ridicăm, cu mic cu mare, acum mai mult ca oricând, și să strigăm: Niciodată, niciodată! Toate satele, toate cătunele, toate orașele, văile și munții, ogoarele și râurile, să prăznuim ziua de 1 Decemvrie și să-i trimitem Duceului cuvânt bărbătesc, hotărât și apăsător:

— Nici o brazdă! Niciodată! Niciodată! La 1 Decemvrie, să ne adunăm în jurul „Astrei“, a proșilor, a învățătorilor și altor conducători firești ai satelor noastre, să facem serbări naționale, fluturând drapelele nației noastre, pe toate bisericile strămoșești, pe toate casele, pe crestele de dealuri și munți, strigând într'un glas, ca atunci, când am statornicit granițele României mari:

Marim mai bine'n luptă, cu glorie deplină, decât să fim sclavi iarăși în vechiul nost pământ!

România țara noastră

Pământul închis azi între granițele României, a fost de aproape două mii de ani locuit, muncit și apărat fără întrerupere, de neamul românesc. Știm din istorie că limba noastră se vorbea odată pe un teritoriu cu mult mai mare, atât la miază-zi cât și la miază-noaptea Dunării. Nume de munți și dealuri, de părți de hotar românești se află în Serbia, Bulgaria, Ungaria, Cehoslovacia și Polonia, și în regiuni în cari de sute de ani nu se mai vorbește românește.

Slavii au fost aceia cari au înghițit mulți români, dupăcum și noi am romanizat în cursul veacurilor mulți slavi, cari au trăit printre noi.

Hotarele care le avem azi, după cum știm, încă nu închid pe toți frații de-o limbă și de-o lege. Sute de mii trăiesc în țări vecine.

De aceea popoarele vecine cari strigă mereu că ne-am dus prea departe cu granițele, mint cu bună știință. Odată „România“ i sau pământul pe care se vorbea limba noastră, era mai mare ca acum. Țara noastră era pretutindene unde trăia în număr mai mare decât alte neamuri, poporul nostru.

Dacă avem drepturi firești și istorice asupra României de azi, e lucru de sine înțeles că aceste drepturi nu mai pot rămânea numai scrise în Constituție și în legi, ci ele trebuie să se afirme și în viața de toate zilele.

E adevărat că până la unire nici scrise în legi nu aveam aceste drepturi. Trăind ca supuși ai altor popoare și țări, acestea aveau tot interesul să ne țină în afară de lege.

Azi dacă România e țara noastră, ea trebuie să ne fie nu numai cu numele, ci în realitate, în adevăr.

Vedem însă că suntem până azi departe de acest adevăr. Prin muncă, da, România e românească. Optzeci la sută din cei ce-i numesc pământul, îi cresc și îngrijesc vitele, îi fac drumurile, taie pădurile, adună cerealele cu carul sau în spate, cosesc luncile, seceră holdele, — sunt români.

Optzeci la sută dintre aceia cari o apără în vreme de primejdie sunt români. Așa a fost asta chiar și înainte de unire.

Dar cei ce trag, în măsură neasemanat mai mare decât noi, folosul a-

cestei munci, nu sunt nici azi români, ci străinii dela noi și chiar de peste hotar. — Numai așa se explică faptul, că deși munca la noi e multă și grea, și oamenii harnici în cele mai multe ținuturi ale țării, românii rămân mereu săraci, iar străinii se îmbogățesc mereu.

Plugarul și păstorul, grădinarul și stuparul, pescarul, vând produsele lor, să zicem cu o mie de lei. Cel ce le cumpără din mâna lor, câștigă două mii, iar marii comercianți cari adună produsele dela cei mici, câștigă trei mii la acelaș lucru, la aceeași marfă. Românul trudește un an până ajunge la această marfă, negustorul mic și mare poate nici o săptămână.

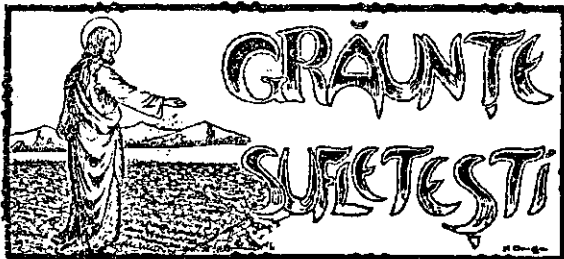
De aceea, pentru-ca România să fie cu adevărat țara noastră, a Românilor, e de lipsă ca negoțul țării, mic și mare, precum și meseriile, să fie făcute de români, cel puțin tot în număr de optzeci la sută. Numai așa, munca românească va ajunge să folosească Românilor.

(Dela Secțiile „Astrei“).

I. P. Sf. Mitropolit Alexandru la București. Sâmbătă, în 14 l. c., I. P. Sf. Mitropolit Alexandru a plecat cu rapidul de 11½ la București, pentru a lua parte la deschiderea Parlamentului. S'a ținut cu acel prilej o conferință episcopescă, toți Inalții Arhierei Uniți fiind întruși în Capitală.

Ziua copilului. Sâmbătă, în 21 l. c., Reuniunea Femellor gr. cat române din Blaj aranjează o serbare din prilejul „zilei copilului“. Serbarea va avea loc în sala de gimnastică a școlilor din Institutul Recunoștinții, după masa la ora 4. Se va desfășura un program bogat. Dna dr. Viorica Fulcea va ține o conferință. La sfârșit se vor premia familiile cari au copii mai mulți. Publicul este invitat a lua parte în număr cât mai mare la această serbare.

Averea Spaniei în mâinile comuniștilor. Guvernul spaniol care simte că în curând o să scape puterea de tot din mâinile sale, a pus mâna pe toți banii dela Banca Națională spaniolă. Acești bani, în număr de 7 miliarde franci au fost depuși la băncile cele mari din Franța pe numele miniștrilor. Din averea publică, au făcut astfel averea lor personală.

Căsătoriile mixte

Căsătorii mixte se numesc acelea care se încheie între catolici și necatolici. Despre aceste căsătorii spune Conciliul nostru Provincial II., ținut la Blaj, în anul 1882, la titlul IV., cap III, § 31, că biserica învață pe fiii săi, să se ferească de astfel de căsătorii, iară sf. Congregațiune de Propovăduirea Credinței din Roma a dat în luna Iunie 1858 o lungă învățătură Arhiepiscopului dela Blaj și Episcopilor săi Sufragani, ce să facă în cazul că nu ar putea împiedeca astfel de căsătorii.

Și acum, să vedem, care este sau sunt cauzele pentru cari biserica învață pe fiii săi, să se ferească de astfel de căsătorii:

1. În căsătoriile mixte este cu neputință a se da o creștere creștinească copiilor. Tata, să zicem că este ortodox, iară mama catolică. În cazul cel mai bun el tace și nu vorbește de rău biserica unită. Inșă unii ca aceștia sunt foarte puțini. Cei mai mulți își bat joc de uniție și li chiar împiedecă pe copii de a merge la biserica unită, înșiră toate prostiile citite despre papi și iezuiți și se nuzesc să trezească în sufletele copiilor ură față de biserica unită. Dacă e mama ortodoxă, e și mai rău, fiindcă ea se îngrijește de creșterea religioasă a copiilor și ura pe care o are în suflet față de biserica noastră o predă și copiilor săi, cari devin, în cazul cel mai bun, nepăsători față de biserica lor. Cu atât mai trist este când un soț este unit, iară celalalt reformat, unitar, ori chiar pocăit. În acest caz e aproape cu neputință ca copiii să poată fi crescuți în credința unită cu Roma.

2. Soțul unit știe despre căsătorie că acea nu se mai poate desface nici odată, pe când soțul ortodox, reformat, unitar ori pocăit se căsătorește cu gândul că acea căsătorie se va putea desface, ori când se va urî de soțul său. Soțul unit îi jură soțului neunit credință până la moarte, pe când cel neunit cu biserica Romei, numai până la cea dintâi scârbă mai mare, când se va duce la cel dintâi avocat și va cere să-i mijlocească divorțul. Bine înțeles că în forma aceasta soțul unit este păcălit și nenorocit aproape dela început,

3. În căsătoria mixtă nu poate exista fericire adevărată, pentru că între cei doi soți este dela început o mare neînțelegere în ceea ce privește lucrul cel mai de seamă, care este credința resp. religia.

Neînțelegerea aceasta însă în căsătoria mixtă nu numai că nu se încunjură, ci rămâne dela început mare și nebiruită, asemenea unei crepături în temelia casei, pe care oricât ai lega-o, nu se poate acoperi, se vede de departe. Dacă acești soți de căsătorie recunosc dela început, că »între noi și între voi mare prăpastie s'a întărit« (Luca 16, 26), cum să fie între ei bunăînțelegere, îndestulare, sinceritate, și adevărată fericire? În cazul cel mai bun, acești doi soți se înțeleg îm-

preună așa: »mie nu-mi pasă de religia și convingerile tale, nici ție să nu-ți pese de ale mele! Inșă, în cazul acesta, se naște de regulă indiferentismul (nepăsarea) religios, care este cel mai mare dușman al credinței și care pe atâția i-a dus până acuma la iad.

4. Soțul catolic este în continuă primejdie de a-și pierde credința, pentru că soțul necatolic atâta li va tot toca la ureche: »Lasă-te de Papal Nu vezi că uniții au aceeași credință cu Ungurii? Biserica ortodoxă este biserica strămoșească. Uniția este de abia 236 ani. Bietul soț unit ce să facă? Decât să tot aibă ceartă și neînțelegere, mai bine se duce la oficiul stării civile și, în 30 de zile, se vede trecut la ortodoxie.

5. Din căsătoriile mixte se nasc cu mult mai puțini copii decât din cele curate, dupăcum arată statistica tuturor statelor. Tot căsătoriile mixte dau și cele mai mari procente de divorțuri și de sinucideri. Și aceasta este explicabil, fiindcă în căsătoriile mixte credința și religia este a șaptea roată dela car, iară unde nu este credință și convingere religioasă, se încuibă toate păcatele și fărâdelegile.

Iată care este pricina pentru care biserica noastră nu se bucură câtuș de puțin de căsătoriile mixte, iar dacă totuși dă dispensă pentru încheierea astorfel de căsătorii, o face numai cu anumite condiții pe cari le vom vedea în numărul viitor al gazetei.

Părintele Iuliu

Pentru Românii din America

În Nr. 23 din 7 Iunie 1936 al »Unirii Poporului« am publicat un articol intitulat: »Pentru Românii din America«. Dupăce în acest articol n'am spus destul de limpede tot ceea ce am fi dorit să spunem, iată li-o spunem acum și mai limpede.

Deosebită credincioșii noștri din America sunt supuși episcopilor latini din diocesele în cari se află. Mitropolia Blajului ar trimite și ea bucuros un episcop în America, dar deoparte avem prea puțini credincioși unițioșii, iar de alta Statul român nu prea are de gând să-i dea plată unui episcop gr. cat. român din America cel puțin deosebită nu. Poate să facă ceva, începând eu 1 Aprilie 1937, când începe noul an bugetar. Vom vedea!

Și până atunci credincioșii noștri din America să se supună episcopilor catolici din diocesele în cari se află, și să nu asculte de preoții Ioan Vuc din Aurora și Victor Vamoșiu din Canton Ohio, cari s'au răsvrătit împotriva episcopilor catolici și s'au declarat »independenți«.

Aceștia sunt nesupuși și față de Înaltpreasfințitului nostru Mitropolit și astfel n'au nici o putere de a vă deslega de păcate și de a vă împărțăși.

Acelaș lucru l-a spus la vremea sa și ficiertatul Mitropolit Vasile, care la 20 Septembrie 1934 i-a scris, cu Nr. 4891, părintelui Ioan Spătar din Youngstown, Ohio, dupăcum urmează: »Ne doare mult purtarea reproabilă a Onoratului Victor Vamoșiu, care suspendat pe bază canonică, în loc să revie, să se întoarcă cu sinceritate și durere dela calea pierzării, ațâță și asmuță nepriecutul popor, ducându-l astfel la completă ruină. Credincioșilor răsvrățiți, așa zișilor »independenți«, Noi nu le putem răspunde direct, ei încredințăm pe Frăția Ta, ca — pe calea pe care vei afla-o mai potrivită — să le aduci la cunoștință des-

aprobarea din partea Noastră a pasului neașteptat pe care l-au făcut, precum și dorința Noastră de a se întoarce la ascultarea canonică«.

Credincioșii uniți din America să se supună deci deosebită episcopilor catolici de acolo, cari se îngrijese de ei, li asigurăm, mult mai bine, decât preoții »independenți«, cari le toară în urechi câte verzi și uscate. Înaltpreasfințitul nostru Mitropolit, care a fost preot în America, doi ani, se va îngriji cu siguranță și de ei, numai să nu-L supere cu purtarea lor.

Episcopul Morușca și credincioșii uniți din America

De când a fost trimis în America. Preasfințitul Episcop ortodox Policarp Morușca, goana împotriva credincioșilor uniți este tot mai mare. În loc să acel Preasfințitul să-și vadă de credincioșii săi de acolo, să-și îngrijească și apere de schismă și erezii, Preasfinția Sa, ca cumeat al I. P. S. Sale Mitropolitului Nicolae dela Sibiu, se nuzeste asupra credincioșilor noștri și-i desmăntă de a se supune preoților uniți din America, fiindcă aceia sunt supuși episcopilor catolici americani.

În Indianapolis a vorbit împotriva copiilor cari stăpânesc și ea ministranți la biserică, așa că, dupăcum ne scrie un vechiu și credincios cetitor de acolo, până și ortodocșii s'au smintit auzind acele cuvinte din gura unui episcop.

În gazeta »Solia« Preasfinția Sa a atacat botezul făcut și săvârșit de preoții catolici. I-au răspuns însă foarte bine preoții noștri din Ohio, păr. Ioan Spătaru din Youngstown și păr. George Băbuțiu din Cleveland, printr'o tipăritură intitulată: »Un răspuns al Bisericii Catolice Românești P. S. S. Episcopului Policarp Morușca«.

Ce bine ar fi, dacă Preasfinția Sa și-ar vedea de turma Preasfinției Sale, poate mai numeroasă decât cea unită din America, și nu ar ataca biserica noastră, mai ales acum, dupăce sunnatul Preasfinției Sale, Înaltpreasfințitul dela Sibiu, a fegăduit aici la Blaj, în fața Majestății Sale Regelui, că va face tot ce-i stă în putință ca cele două biserici românești din România să trăiască în bună înțelegere împreună.

Din Turda-Veche

O serbare dutoasă am avut de Sf. Arhanghell în orașul nostru. În această zi Părintele Ioan Bozdog paroh-protopop onorat în pensune și-a serbat jubileul de 60 ani de preoție. La slujba solemnă celebrată de un sobor de preoți în frunte cu sărbătoritul a participat lume foarte multă, dornică de a fi de față la un asemenea rar eveniment. Mulți dintre membrii familiei în frunte cu venerabila soție a sărbătoritulului s'au împărțășit cu Sf. Tainc.

Sf. Sa s'a născut la 29 August 1846 în com. Urca din jud. Turda, deci a implinit 90 ani de viață. Studiile le-a făcut la Blaj iar Baccalaureatul — maturitatea de altă dată — la Beiuș. La 8 Noemvrie 1876 a fost hirotonit ca preot prin punerea mâinilor Mitropolitului de ple memorie Ioan Vancea de Buteasa. A funcționat ca preot până în anul 1932 când s'a pensionat retrăgându-se în orașul nostru.

A crescut o familie numeroasă dându-le la toți o creștere cu adevărat creștinească. Odraslele Părintelui Bozdog sunt cinstitorii de Biserică și iubitori de fapte creștine.

Din partea noastră dorim păr. Bozdog sănătate și bătrânețe senine.

Corresp.

Sărbătorirea unui om vrednic

Jubileul de 40 ani de preoție și 30 ani de protopopie a păr. protopop ARITON M. POPA din Reghin —

Duminecă în 15 Noembrie s'a sărbătorit la Reghin jubileul de 40 ani de preoție și 30 ani de protopopie a păr. protopop Ariton M. Popa din Reghin. A fost o sărbătoare cu adevărat vrednică de acela care este păr. Ariton M. Popa, unul dintre cei mai harnici și mai înțelepți protopopi pe cari îi avem noi uniți.

Frumoasa biserică zidită de marele cărturar Petru Maior, în anul 1811, fiind protopop al Reghinului, era minunat împodobită cu flori și aranjată cu scaune și bănci, pentruca să aibă unde ședească oamenii mai bătrâni și mai de cinste. De astă dată însă această biserică s'a dovedit neîncăpătoare.

Slujba bisericească

La ora 9 a început utrenia, pe care a slujit-o, ca de obicei, sărbătoritul. Intre timp sosseau într'una preoții din toate parohiile marelui protopopiat. Sosește și reprezentantul Mitropoliei Blajului, păr. canonic Victor Pop, însoțit de păr. director Iuliu Maior, referentul în consistorul dela Blaj al protopopiatului Reghin, apoi lume multă, multă, din toate satele din jur, cum nu s'a mai pomenit, de mult, la Reghin. Am văzut și mai mulți cărturari dela Târgu Mureș, în frunte cu fostul prefect Dr. Ioan Vescan.

La ora 10 au sunat clopotele de începutul sl. liturghii. Păr. protopop, încunjurat, deoparte de păr. canonic Victor Pop, iar de alta de păr. director Iuliu Maior și de alți preoți, cu totul 12, dă binecuvântarea. Corul plugarilor din Suseni dă răspunsurile. Biserica se tîcșește tot mai mult de lume, iar când, după rugăciunea amvonului, preoșimea întregă se înșiră în fața iconostasului ca să asculte vorbirea păr. canonic dela Blaj, nu mai era modru de a încăpea înăuntru și sute de credincioși s'au văzut siliți să asculte deafară ceea ce se putea auzi.

Păr. canonic Victor Pop începe să arete, cum trebuie să fie preotul adevărat, iar pe urmă arată ce preot bun, după rândulala lui Melchisedec și după înțelesul lui Hristos, a fost sărbătoritul. Cum a înflințat la Buciumșasa cor, cum și cât citește și cât traduce și scrie. Venind la Reghin face ordine mai întâi în cancelaria parohială și protopopească, pe urmă în parohie și în protopopiat, se îngrijește de școli, nu pierde nici una, ci pe toate le păzește. Regulează cateheza, face ordine în rașunile bisericești. Intemeiază Reuniunea Meseriașilor, Reuniunea Mariană, face repartitii în parohie și în protopopiat și zidește frumoasa cancelarie protopopească. Are vreme să țină misiuni populare și prelegeri și la „Astra” și să facă mereu vizitații canonice în parohii. Pe lângă aceasta citește într'una și scrie și traduce. Chiar și internat la Fertő ákos în Ungaria, nu desuădăduște, cu toate că suferă din greu, ci traduce 2 volume mari. După războiu conduce gazeta săptămânală „Sămănătorul” și nu există la Reghin și în jur mișcare culturală la care să nu lucreze din greu. De aceea mitropolitul de ple memorie Dr. Vasile Suciu îl și propune Papei pentru distincție, iar Preafericitul Părinte îl numește „camerar papal”. Românii din județ îl aleg deputat, în 1928, iară canonicii din Blaj îl aleg canonic, dânsul însă nu primește, din cauze familiare. Preoții arhidiecezani, cunoscându-l zelul în propovăduirea cuvântului lui Dumnezeu, îl aleg vicepreședinte al Reuniunii de Misiuni. Sfârșește dorindu-i viață lungă și fericită.

Păr. director Iuliu Maior citește apoi scrisoarea de gratulație din partea Excelenței Sale Înaltpreasfințitului Mitropolit Dr. Alexandru Nicolescu.

Păr. canonic îl sărută apoi, în fața tuturor credincioșilor, pe sărbătorit pe umeri și acelaș lucru îl fac și ceilalți preoți îmbrăcați în odăjdii, toți pe rând. Scena aceasta a stors lacrimi din ochii credincioșilor.

Răspunde pe urmă, cu lacrimi în ochi, sărbătoritul, mulțumind Excelenței Sale Mitropolitului și celor doi reprezentanți ai aceluia, pentru cinstea ce l-au făcut, tuturor preoților și publicului mare care s'a adunat ca să-l sărbătorească. Corul cântă apoi doxologia cea mare.

După eșirea din biserică se fotografiează toți cei de față, iară pe urmă, separat, numai cei peste 40 de preoți adunați la această sărbătorire.

Recepțiile

Sărbătoritul, urmat de preoți, trece apoi în cancelaria parohială, între șirele elevilor și elevelor cari îl aruncă în cale petale de flori, iar două eleve, una dela școala primară și alta dela gimnaziu, îi predau câte un buchet de flori.

La recepții se prezintă mai întâi:

1. cei aproape 40 preoți din protopopiatul Reghinului, în frunte cu păr. notar tractual Iuliu Grama, și-i predau un album cu fotografiile tuturor preoților tractuali.

2. Parohia și curatoratul ortodox din Reghin, în frunte cu protopopul Ioan Maloș.

3. Curatorul bisericii unite din Reghin, în frunte cu primcuratorul Gheorghe Maior, care-i predă o cruce de argint cu inscripția: „Monsignorului Ariton M. Popa, protopop, camerar papal. 1896—1906—1936. Omagiu și recunoștință dela credincioșii parohiei gr. cat. Reghin.” Anul cel dintâi e anul hirotonirii într-un preot, al doilea al numirii de protopop, al treilea cel jubilar.

4. Reuniunea Femeilor, în frunte cu dna Silvia Dr. Truția, care-i predă o icoană splendid cusută în goblen a Preacuratei Vergure Maria, încadrată în minunate rame aurite.

5. Reuniunea Femeilor din Suseni, în frunte cu preteasa, îi predă o jerbă de flori.

6. Prefectura Mureș și Primăria orașului Reghin, în frunte cu avocatul Dr. Pompeiu Pitea.

7. Invățătorii gr. cat. din județ, foști invățători confesionali, în frunte cu subvizitorul școlar Gheorghe Uilăcan.

8. Liga antirevizionistă, în frunte cu avocatul Dr. Ioan Harșia din Reghin.

9. Despărțământul Reghin al „Astrei”, în frunte cu medicul Dr. Eugen Nicoară, care-i predă un volum de poezii populare culese din județul Mureș.

10. Reuniunea Meseriașilor din Reghin întemeiată de sărbătoritul, în frunte cu harnicul meseriaș Ioșif. Conț, care-i predă o garnitură de scris și un ceas frumos de birou.

11. Prietenii politici, reprezentanți ai partidului național-tărănesc, în frunte cu fostul prefect Dr. Ioan Vescan dela Târgu-Mureș.

Tuturor le răspunde sărbătoritul, încunjurat de cei doi reprezentanți ai Preavenementului Consistor Arhiepiscopesc din Blaj.

Numai directorul și profesorii gimnaziului din Reghin n'au crezut că e de datoria lor să fie de față, nici la biserică, nici la recepții, nici la masa comună, cu toate că păr. proto-

pop este unul dintre întemeietorii aceluia gimnaziu, a fost mai mulți ani președintele comitetului școlar și este și astăzi catehetul aceluia gimnaziu. Că ce l-o fi îndemnat pe directorul și pe profesorii aceluia gimnaziu să se facă de vorba tuturor, nu putem ști. Atâta știm însă că să fi avut orice scârbă cu sărbătoritul, directorul aceluia gimnaziu trebuia să-și fi trimis cel puțin profesorii la sărbătorirea celui mai de seamă român din județul Mureș. În forma aceasta însă și-a arătat micimea de suflet pe față și s'a făcut de răsul tuturor oamenilor de bine.

Masa

Nu mai puțin de 235 persoane au ținut să-l cinstească pe sărbătorit, luând parte la cea mai mare masă comună ce s'a pomenit de curând la Reghin.

Și aici a ținut să-și arete un credincios dragostea sa cea mare față de păr. protopop, și anume vestitul și marele vânător Oltean din Reghin a vânat și cinstit două câprioare pentru acel banchet.

Toasturi au fost multe și frumoase: Păr. canonic Victor Pop a vorbit pentru Papa și Rege, păr. protopop Ariton M. Popa pentru Mitropolit, iară toți ceilalți oratori pentru sărbătoritul, și anume Gheorghe Maior director de bancă și primcurator al bisericii unite din Reghin în numele comitetului aranjator, păr. Leon Târnavean din Hodac, protopopul ortodox din Reghin Ioan Maloș, avocatul Dr. Pompeiu Pitea, profesorul Pitea în numele reuniunilor culturale din Reghin, Dr. Eugen Nicoară în numele Astrei, Ioan Butnariu învățător din Petelea în numele învățătorilor, medicul Dr. Nicolescu în numele tineretului, iară profesorul universitar Augustin Maior din Cluj pentru dna protopopeasă.

Nu pot să nu pomenesc impresia bună pe care au făcut-o cuvintele păr. protopop ortodox Ioan Maloș care a spus: „o să-l am pe sărbătoritul ca făclie aprinsă pe drumul pe care am să merg, atât ca preot cât și ca român. Să fim una, cel puțin noi românii, ori de ce credință am fi, că are cine ne contraria, minoritarii. Eu și-s frate, tu-mi ești frate, în noi doi un suflet bate”.

Foarte bine a spus dl. primcurator Gheorghe Maior despre sărbătorit că în Reghin a avut mai multe desamăgiri decât bucurii sufletești. Venit în Reghin, protopopul Ariton M. Popa a aflat niște credincioși cari se laudau că se țin de biserică lui Petru Maior dar cari nu erau nici credincioși, nici prea stimători de preot, nici prea mari români. Dar protopopul Ariton mai bine și-a jertfit prietenii, și-a pierdut câte un credincios călbejit, decât să cedeze ceva din ale credinței catolice. Ca român protopopul Ariton M. Popa este și va rămânea un caracter cum rar să mai găsești. În vreme ce mulți dintre românii din Reghin și jur discutau, în anul 1906, cu care dintre unguri să voteze la alegerile generale, Ariton M. Popa, care încă nu-și transpusesese dreptul de vot la Reghin, pleacă în Munții Apuseni și, alături de candidații Maniu și Valda, își face datoria de român, votând cu candidatul, național. În vreme ce în timpul războiului, s'au aflat atâția români cari își atrăgeau atențiunea să nu vorbești românește, în acelaș timp Ariton M. Popa răspândea ziarele, revistele și broșurile Ligii Culturale. În vreme ce în preajma intrării în războiu a României s'au aflat mulți români cari au iscălit declarații de supunere ideii de stat maghiar, naționalistul A. M. Popa a preferat să fie ridicat de împănații statului maghiar din chiar biserică lui Petru Maior și dus la Fertő ákos. După prăbușirea Austro-Ungariei o mulțime de ardeleni umblau cu doi bani în trei pungi, iar Ariton M. Popa pregătea

satele din jurul Reghinului la marele praznic dela 1 Decembrie 1918. Și în vreme ce toți trădătorii de neam au fost decorați cu tot felul de decorații, până și cu „Ferdinand“, Arhton M. Popa, cel mai mare român al județului Mureș, a rămas aproape nedecorat.

Tuturor le-a mulțumit pâr. protopop Arhton M. Popa, ridicând masa aproape de orele 6.

Correspondent

Din regiunea secuizată

O zi bogată în fapte

Sărbătorirea sf. Arhangheli Mihail și Gavril în Ocland, Crăciunel, Sânpaul și Mărtiniș

Astra la Mărtiniș

In Ocland. La ora 9 s'a celebrat sf. Liturgie, cu care prilej s'a rostit ectenia și deslegarea pentru odihna sufletului marelui erou național Mihai Viteazul, iar la urmă s'a cântat Doxologia cea mare pentru M. S. Regele Carol II și Marele Voevod Mihai, moștenitorul tronului.

Pâr. P. Suciu a vorbit despre însemnătatea sărbătorii, îndemnând pe credincioși, să se roage pentru întărirea dreptei credințe, pentru Domnitor și pentru propășirea neamului.

A fost de față toată suflarea românească din orașelul Ocland.

Sărbătoarea s'a continuat la școala primară.

In Crăciunel. Sf. Liturgie s'a început la ora 11, săvârșindu-se rugăciuni pentru sufletul eroului național Mihai Viteazul și Marele Voevod Mihai, ca și la Ocland.

În afară de marele număr de săteni, dela Ocland au venit d. Dr. M. Clonca, primpretor, d. Deceanu, pretor, precum și d. notar cercual Deciescu, cari, au știut să cerceteze pe frații din Crăciunel, făcându-le mare bucurie.

După sf. Liturgie s'au dus să vadă biserica nouă, a cărei pictură e aproape terminată, așa că încă în luna aceasta se va putea binecuvânta.

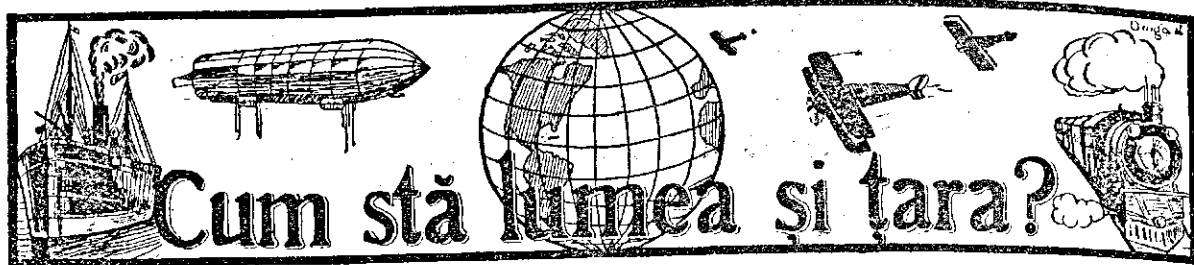
In Sânpaul. La ora 2 după masă s'a binecuvântat capela, nouă de aici. În comuna Sânpaul s'a înființat capela încă în luna Aprilie, la Florii 1936 și s'a binecuvântat de către pâr. Protopop Gh. Ivan, asistat de pâr. Ion Pioscaru și P. Suciu, în cadrele unei sărbători mărețe, dar fiind într'o casă prea departe de centru, noul notar dl Aurel Borcoman, a cedat sala principală dela notarlat și de aceea a trebuit binecuvântat iarăși.

Și de data aceasta a luat parte foarte foarte multă lume. Am remarcat pe dl M. Clonca cu doamna; dl Deceanu cu doamna; dl Dr. Boer medic de circumscripție, dl Cristea judecător, dnii notari Deciescu, Borcoman, Coltofeanu; dnii învățători Palfi, I. Mureșeanu, V. Nistor, precum și românii reveniți la matcă din loc, Ionești, Petreni și Orăseni.

A făcut o deosebită impresie prezența bătrânului Ion Godra de peste 80 de ani, singurul din comuna Sânpaul care nu și-a părăsit niciodată credința dreaptă catolică și nu s'a lăpădat de neamul românesc, măcar că a avut mult de suferit din cauza statorniciei lui. Azi cu atât mai mare îi este bucuria.

Spesele pentru pictarea și aranjarea frumoasei capele, le-a suportat dl notar Borcoman.

In Mărtiniș. La ora 3 după masă echipa oclăndană de propagandă națională-religioasă și culturală sosește în frunțașă comună Mărtiniș, unde s'a celebrat Binecuvântarea Euharistică, urmată de predica părintelui din loc, despre însemnătatea zilei din punct de vedere religios și național. Biserica cu toate că e destul de spațioasă a fost neîncăpătoare pentru marele număr al participanților. În afară de catolici și ortodocși, au fost mulți unita-

S'a deschis Parlamentul

În cuvântarea de deschidere, M. Sa Regele a făcut o călduroasă chemare la unire

Duminea trecută s'a deschis Parlamentul cu toată pompa obișnuită. Precis la ora 12, M. Sa Regele Carol II. a intrat în sala de ședințe a Camerei, întâmpinat de Principele Nicolae, Patriarhul Miron Cristea, d. primministru Gh. Tătărescu și de ceilalți miniștri. La intrarea în sală senatorii și deputații au aplaudat îndelung pe Maiestatea Sa.

A urmat îndată cuvântarea (mesajul regal) prin care Maiestatea Sa deschide Parlamentul. În partea întâie a cuvântării a arătat înfăptuirile de până acum ale guvernului. A arătat apoi proiectele de legi mai de seamă cari vor fi votate de Parlament în sesiunea care acum s'a deschis. Între altele a amintit de proiectul de lege pentru asigurările agricole, căci agricultura, după cum a spus M. Sa

rienii, reformați și bapțiști. Cu deosebire dintre cel de origine română.

Corul școlii condus de harnicul învățător Oct. Stroia, a cântat așa de frumos încât îți făcea impresia că ești într'o biserică dintr'un sat curat românesc.

Sărbătoarea „Astrei“

Programul s'a continuat la școala primară de stat unde a avut loc adunarea generală a cercului cultural local „Astra“, care s'a înființat încă acum trei ani datorită tot d-lui primpretor Macedon Clonca. În acest răstimp comitetul de conducere format din dnii Oct. Stroe, Al. Gligor, I. Pușcaș și Pavel Tiberia, prin sărbări și colecte a realizat frumoasa sumă de 17000 Lei. cu care sumă și cu ceea ce dl Primpretor a avansat dela sine ca împrumut și donație, s'au cumpărat 12 instrumente muzicale necesare pentru orchestră, în valoare de 36000 Lei.

S'au stințit și acestea și s'au predat membrilor orchestrei, într'un moment de mare înălțare.

Constituirea societății „Șolmi Carpaților“

În urma cuvântării plină de sfaturi înțelepte a dlui președinte al despărțământului de plasă, Dr M. Clonca, s'a constituit în cadrele Astrei asociația „Șolmi Carpaților“. S'au înscris peste 40 de șolmi și șolmane.

După desfășurarea întregului program, dna inv. R. Moraru a mulțumit oaspeților în numele comitetului de conducere din Mărtiniș, iar săteanul Mihail Neaga, în numele sătenilor reveniți iar eligia adevărată și la neamul românesc unde le-au fost strămoșii.

Numărul mare al intelectualilor, notari și învățători din toate satele din jur, a ridicat mult serbarea, care a luat sfârșit abia la ora 6, când la sunetul clopotului s'au strâns credincioșii la rugăciunea de seară.

Corresp. (Român din secuime)

Regele, trebuie să rămână cea mai de seamă ocupațiune a tuturor guvernelor.

În ce privește armata, a spus că ea este, astăzi mai ales, razimul de temelie al existenței statului, garanție de pace și de apărare a frontierelor și de aceea nici o jertfă nu trebuie cruțată pentru înzestrarea ei.

Ou privire la politica externă, România trebuie să urmărească fără nici o șovăire scopul ei cel mai mare: menținerea păcii și păzirea granițelor ei de azi. Pentru aceasta trebuie să rămânem credincioși Societății Națiunilor și Micii Înțelegeri. Să căutăm apoi în afară, între celelalte țări, cât mai multe pretenții.

Înăuntrul țării trebuie să ne unim cu toții. Maiestatea Sa și-a terminat cuvântarea prin următoarele cuvinte, cari sunt o călduroasă chemare la unire:

»În atmosfera de îngrijorare obștească ce stăpânește azi întreaga lume, sunt dator să fac un apel la simțământul de răspundere al tuturor Românilor.

Chemarea Mea se ridică peste frământările de o clipă pentru a cere, în fața dificultăților și a amenințărilor, unirea și solidarizarea tuturor sufletelor. În ceasul acesta greu, toate forțele neamului nostru trebuiesc, nu irosite în lupte și sfâșieri lăuntrice, ci mobilizate numai pentru apărarea patrimoniului de drepturi, pe care ni l-au încredințat cu mari jertfe înaintașii noștri.

În numele poporului Meu, cer ca glasul Meu să fie auzit și ascultat.

Încredințat că sunteți cu toții pătrunși de aceste simțăminte, Eu vă urez spor la muncă și rog pe Cel Atotputernic să binecuvinteze lucrările Domniilor-Voastre.

Eu declar deschisă sesiunea ordinară a Corpurilor Legiuitoare.

Președinții Camerei și Senatului

Luni, a doua zi după deschiderea Parlamentului, s'au ales președinți atât la Cameră cât și la Senat.

La Cameră a fost ales d. N. N. Șevcanu, care a fost președinte și în sesiunea trecută. La Senat a fost ales d. Al. Lăpedatu, ministru fără portofoliu, președinte al Academiei Române. Dsa a fost propus la acest post de însuși d. C. Dimitriu, fostul președinte al Senatului. Alegându-se un ardelean în acest înalt loc, s'a urmărit prin aceasta să se dea un răspuns revizionistilor de peste hotar. România ține mai mult la Ardealul românesc decât să nu-l apere dacă va trebui chiar cu jertfă de sânge.

Dragostea Ducelui

fericește tot mai mult pe ungurii lui Horthy

După cuvântarea de dragoste dela Milano, ducele cămășilor negre din Italia caută să le facă ungurilor tot mai multe bucurii. În săptămâna trecută Mussolini a trimis la Budapesta pe contele Ciano, ministrul de externe al Italiei, să încheie acolo fel de fel de contracte și învoielii. Între altele, ministrul italian le-a făgăduit ungurilor, că ducele îi va face părtași chiar și bunătaților din Abisinia. Vor fi duși în cucerita țară a Negrilor și unguri, ingineri, muncitori și alte ajutoare, ca împreună să caleagă roadele acelor ținuturi pline de bogății. Iar ungurii sunt, firește, nespuse de fericiți de atâta dragoste.

De bucurie Horthy a dat o masă mare, la care au luat parte toți miniștrii unguri, dimpreună cu însoțitorii contelui Ciano și alți italieni din Budapesta. Și au făcut acolo mult prăpăd în mâncări și vinuri spumoase.

Turtarii din capitala ungurească s'au arătat și ei cu ceva frumos. Și-au dat mâna cu toții și au clădit o turtă dulce uriașă, înfățișând chipul palatului în care locuște ducele Mussolini în Roma. Iar turta au făcut-o cinste soției lui Ciano, de față și ea la prânzul dat de Horthy în Budapesta. Și să nu creadă cineva că cinstea cu turta asta este o veste iscodită de vre-un răutăcios. Nu. Noi am luat-o dintr-o mare gazetă ungurească!

Mai mult. Într-o școală de fete din Budapesta sute de școlărițe au lucrat zile întregi, gătind la războaie și din ac o mare mäsărită, înfățișând chipul unor ținuturi ungurești (pate chiar harta Ungariei >ciuntite<), pe care au dăruit-o, în semn de amintire, aceleeași cucoane Ciano.

Tot prin Budapesta s'a răspândit vestea că în ziua de 28 Noemvrie, când va face Horthy o vizită în Italia, în fața orașului Napoli, pe mare, se va ținea o mare paradă de vapoare în cinstea regentului ungur, la care vor lua parte peste 100 de corăbii de război ale Italiei.

Ou astfel de semne de dragoste, ungurii se simt înălțați în văzduh de mândrie. Nu-i mai cuprind curelele de fericiți și de făloși. Iar ducele Mussolini nu-i slăbește cu alte și alte bucurii. Să o facă sănătos înainte. Atâta vreme cât își împart unii altora turte și mäsărițe nu-i nici o primejdie! Greu le va fi când vor căuta să împartă granițele altora...

Lupta continuă cu înverșunare pe străzile Madridului

Capitală Spaniei e întretăiată, aproape în două, de râul Manzanares. Trupele naționaliste, comandate de generalul Varela, au intrat în Madrid prin partea cea mai mică din cele două părți. După lupte grele, piept la piept și cu baioneta, această parte a orașului a fost ocupată de către naționaliști.

Când au ajuns însă la râu, înaintarea le-a fost tăiată. Soldații guvernului au făcut întărituri grele la capetele podurilor, apărându-le chiar și cu tunuri mari. Din această pricină, cu toate că naționaliștii au intrat de mult în Madrid, orașul în mare parte e încă în mâna guvernului. Casărmile, închisorile cele mari și ministerele, precum și școlile de seamă, se află în partea neocupată.

Mai nou aflăm că naționaliștii au reușit să pună stăpânire pe un pod dela marginea dinspre miază-noapte-apus a orașului, trecând astfel râul Manzanares. Au cuprins îndată, după lupte aprige, universitatea și casele din jur. Acum se întăresc pe locul ocupat și pornesc apoi să cuprindă o vestită închisoare din apropiere, întărită ca o cetățuie.

Pierderile sunt mari, atât în ce privește vieța oamenilor cât și materialul. Guvernul a pierdut dela începutul războiului până acum 102 aeroplane, ceea ce înseamnă o avere foarte mare.

Ceea ce e rău e că ori câștigă unii, ori alții, pierde țara. Pierd cetățenii cei mulți pe spatele și prin sudoarea cărora va trebui să se refacă Spania de mâne.

Sfatul dela Viena

Am scris în numărul trecut al gazetei că la Viena se va ține un sfat între Italia, Austria și Ungaria. Sfatul s'a ținut și s'a și încheiat. Între altele, Italia și Austria au recunoscut Ungariei dreptul de a se înarma cât vrea.

Această măsură e împotriva contractelor de pace. Ea nu schimbă însă cu nimic situația, deoarece Ungaria s'a înarmat mereu și până acum.

Despre Habsburgi nu s'a vorbit nimic la sfatul dela Viena. Un gazetar a întrebat pe Otto de Habsburg dacă e adevărat că se va căsători cu fata cea mai mică a Regelui Italiei. Otto a răspuns că nu se gândește la însurătoare, deoarece e prea sărac și n'are cu ce ținea o nevastă. Scriu însă anumite gazete că el va ajunge împărat al Austriei peste doi ani.

Germania a mai dat o lovitură contractelor de pace

La sfârșitul războiului mondial s'a hotărât, prin contractele de pace, ca anumite râuri să fie a întregii Europe, cu toate că brăzdează trupul anumitor țări. Între aceste râuri era și Rinul.

Săptămâna trecută, Germania a trimis scrisori tuturor țărilor cari au iscălit contractul de pace dela Versailles, anunțându-le că nu se mai ține de hotărîrea mai sus amintită.

Celelate țări au de gând să trimită Germaniei scrisori de protest. Vor rămânea însă cu scrisorile iar Germania cu dreptul câștigat, deoarece Germania a mai arătat și în alte rânduri că face ce vrea, nu-i pasă de nimeni.

Viitorul războiu

Europa noastră iarăși mocnește a războiu. Cetitorii de gazete află zi de zi, cum toate națiile se pregătesc, pe întrecute, în vederea unui nou mare războiu. Pare că a dat nebunia în oameni. Pildă crâncenă în această privință ne dă Spania, unde fiii aceluiași popor seucid unii pe alții, mai rău decât liările sălbătice. Nu se mai cunoaște frate pe frate, nu se mai cunosc fii și părinți.

Războiul în Spania se dă mai nou cu gazele de luptă, cari aprind totul și ucid, prin înăbușire, orice ființă vie. Nu se mai bat numai soldații, armatele între ele, ci fiecare partidă luptătoare caută să nimicească și civilimea dușmanului. Moartea

silnică se îndreaptă mai ales în potriva celor rămași acasă, femei, copii, părinți, animale.

Gazele otrăvitoare pustiesc ținuturile pașnice. Și ele sunt mai primejdioase la locurile șesoase. Mai fericiți sunt locuitorii ținuturilor deluroase și muntoase. Întinderea gazelor este împiedecată de dealuri, munți și păduri.

Noi Românii ne putem numi fericiți, că avem o țară binecuvântată de Dumnezeu cu dealuri, munți, păduri, între cari gazele otrăvitoare nu vor putea face, într'un viitor războiu, pustiiri prea mari. Noi avem adăposturi semănate de Dumnezeu cu imbelșugare, în potriva armelor drăcești ale vremilor moderne. Ceea ce nu înseamnă însă că noi trebuie să stăm cu mâinile în sân. Astăzi cel mai tare e mai mare. De aceea, porunca cea dintâi să ne fie înarmarea, pe toate căile, trupească și sufletească, pentruca să ne întărim tot mai mult și prin aceasta să devenim tot mai mari.

Măreța adunare antirevizionistă dela Cluj

Duminecă, în 15 l. c., s'a ținut la Cluj o măreță adunare antirevizionistă, la care s'a răspuns lui Mussolini, care nu mai poate dormi de dragul Ungurilor, cerând să li-se deie pământ rupt din trupul altor țări.

Adunarea s'a ținut sub președenția dlui general Dănilă Pop, și a fost un răspuns al întregului Ardeal, care prin reprezentanții societăților bisericesti și culturale din Cluj, au arătat lui Mussolini și tuturor cari cred ca el, că Ardealul este un drept sfânt al nostru. S'au ținut de toate 10 cuvântări. În numele bisericii unite, pâr. canonic Ion Agârbiceanu a spus următoarele:

»Dreptatea noastră este dreptatea lui Dumnezeu. Identificat deplin cu ea, a cerut-o statornic neamul nostru pe cărare lungă și grea a veacurilor pentru credința noastră în Dumnezeu și pentru nădejdea așezată în el. La împlinirea vremii, în apoteoza jertfei supreme, Domnul a rostit judecata sa dreaptă, dreptatea Lui este dreptate în veac. Aceasta nu suferă revizuire.

Noi stăm pe pământul pe care ne-am născut ca neam, noi, numai noi și pământul acesta sacru avem continuitatea neîntreruptă verificată de veacuri. Acesta-i dreptul nostru nativ și pentru acesta s'a rostit dreptatea lui Dumnezeu: pentru jertfa fără nume a părinților noștri. Această dreptate o apărăm noi, tot sufletul românesc înfrățit într'o singură nebiruită putere, nu discutăm, apărăm înfrății creștinește și românește, ridicăm glas de chemare pentru apărarea dreptății lui Dumnezeu. »Ou noi este Dumnezeu!«

Nenorocire de aeroplan. Un aeroplan italian a fost surprins de viscol la o înălțime de 3 mil m., deasupra orașelului Focagorde. Din această pricină a căzut peste trei case omorînd în cădere patru persoane. S'au strâns îndată locuitorii mulți în jurul aeroplanului. Peste câțva timp a explodat motorul omorînd 16 locuitori și rănilad greu pe alți 30.

Când se mută Administrația Financiară la Blaj?

Orașul Blaj are acum de ani de zile Prefectură și numeroase servicii județene, dar nu are încă Administrația Financiară. Blajul poartă toate poverile și scumpetea cari sunt legate de o capitală de județ, iar oficiul cel mai însemnat a rămas încă tot la Diciosân-mărtin, depărtare de 35—40 kilometri. Funcționările cea multă, preoții unei întregi Archiepiscopii, profesorimea atâtor școli, dascălii din județ, trebuie să alerge după lefori tot la Dicio, în cheltuială și cu pierderi de vreme scumpă. Aproape de neînchipuit pentru cine își dă seama ce înseamnă pentru o capitală de județ Administrația Financiară!

Până de curând se spunea, că la Blaj nu este casă potrivită pentru mutarea Administrației Financiare. Acum nici acest motiv nu mai poate fi aruncat în ochii cetățenilor din județ. Încă din vară stă gata o casă mare nouă-nouă, cu încăperi și birouri destule. Prin urmare, de ce mai întârzie mutarea Administrației Financiare?

Răspunsul îl aflăm într-o gazetă ungu-rească din Cluj, care spune că funcționarul din Diciosân-mărtin al Administrației, au trimis un memoriu, o nouă plânsoare la București, să nu se mute și acest oficiu la Blaj, că rămâne Dicio un biet sat amărit. Ceeace înseamnă, că poate simți capitala de județ oricâtă lipsă de Administrația Financiară, că ea nu-i iertat să fie dusă la Blaj, din simplul motiv ca nu cumva să se plimbe găștele și purceii, pe străzile frumos pietruite ale Sănmărtinului din vremea ungu-rească. Dacă a plecat Prefectura cu funcționarul cel înalți, să rămâne cel puțin finanții și oamenii cari au necazuri cu dările și cu lefurile pe la Administrația Financiară.

Se pare însă că mai este și altul, pe care gazeta Ungurească nu-l spune. La Administrația Financiară din Diciosân-mărtin mai sunt încă destui funcționari Unguri cari nu s'ar muta bucuroși în „cuibul românesc“ dela îmbinarea Târnavelor, unde ar fi siliți să vorbească limba statului care-i hrănește. Mai bine acolo, departe de Prefectură și de lumea românească a Blajului, între șogori și cumetri. Motiv destul de îndușetor și acesta.

Însă deasupra tuturor motivelor, mai mult sau mai puțin îndușetoare, stau interesele județului, ale serviciilor județene, cetățenilor și statului, cari nu mai pot fi amânate și nesocotite. Administrația Financiară trebuie să vină acolo, unde e locul ei, în capitala de drept și de fapt. Acest lucru îl știu, îl simt înșiși conducătorii județului, cari nu se vor împiedeca de memoriile, ori cât de simțite, ale câtorva oameni, față de interesele celor mulți.

Administrația Financiară ve veni, ea trebuie să vină, că toamna e, har Domnului, destul de lungă și de blândă. Și cum se simt bine la Blaj funcționarul cel înalți și mai subțiri al județului, se vor deprinde curând și cei dela Administrația Financiară. Blăjenii sunt oameni buni și primitori!

Oțetul de până acuma nu se va mai putea vinde de aici înainte. Legea cea nouă prevede adecă cumcă, începând cu ziua de 3 Noembrie, să nu se mai vândă decât oțet făcut din vin. Prin aceasta guvernul vrea să le sară într'ajutor proprietarilor de vii sau podgorenilor. Oțetul de vin fiind cam scump, țărani noștri ar face bine dacă ar întrebuița pentru înăcrist borș, care nu-l costă nici un ban și mai este și foarte sănătos. Oțetul de vin îl vor folosi numai rar, la anumite mâncări.

S'a amânat congresul Agrului. În ziua de 21 l. c., urma să se țină la Tg. Mureș congresul anual al Agrului. Aflăm mai nou că conducerea Asociației a hotărât să țină congresul la altă dată, care va fi anunțată la timpul său.

Un sfat al unui cetitor bătrân. Învățătorul pensionar Aurel Modl din Oradea ne roagă să scriem la gazetă și să ne îndemnăm cetitorii, ca să planteze pomi cât mai mulți 1. ca să avem câștig adecă venit, hrană, sănătate și cu vremea lemn bun de lucru. 2. Pentru a ocupa pădurile reduse prin arător, asemenea și izlazurile mărite, împădurite cu șneapeni, la cari oile, caprele și paserile brebenege trag.

Ministru al marinei. Începând cu săptămâna trecută avem un nou ministru, al marinei. Până acum era numai un subsecretar de stat al aviației. Acum s'a format un ministru nou, al aviației și marinei, ministru rămânând d. inginer N. Carafil, fost subsecretar de stat al aviației.

Grindină în cap de iarnă. În comitatul Somogy din Ungaria a căzut zilele trecute o grindină bogată, timp de o jumătate de ceas. Firele de ghiță, destul de mari, ca vara, au acoperit în pătură groasă țarinile, albind totul. Și a doua zi mai erau urme de grindină prin locurile ferite de soare.

Moartea unui memorandist. Aflăm că săptămâna trecută a murit în comuna Șiria (jud. Arad) memorandistul Borlea Gavrilă, în vârstă de 73 de ani. A fost un țaran fruntaș în comuna sa, care în timpul stăpânirii maghiare a luptat, de câte ori i-s'a dat prilej, alături de luptătorii naționali români. În România Mare nu s'a amestecat în politică, poate tocmai ca să nu facă deosebire între frați, el care mult a luptat pentru unire.

Era să se întâmple altă nenorocire de cale ferată. În numărul trecut al gazetei am scris despre nenorocirea de cale ferată întâmplată între Predeal și Brașov. Aflăm acum că vinerea trecută era să se ciocnească un tren rapid cu un accelerat. Cantonierul dintre Apața și Augustin a reușit să oprească trenurile când erau la o depărtare de un metru unul de altul, altfel cine știe ce nenorocire se putea întâmpla. Ar trebui ca funcționarul dela c. f. r. să lucreze cu mai multă băgare de seamă iar pedepsele să vie mai repede și mai aspre, ca să se termine odată cu nenorocirile de tren.

Isprăvile comuniștilor din Spania. Între soldații guvernului comunist din Spania răsar tot mai mulți bolșevici din Rusia. Chiar și comanda o au în marile lor ofițerii trimiși de Soviete. Iar isprăvile pe cari le fac armatele roșii, sunt nu numai înfrorătoare, ci potrivnice oricărei simțiri omenesci. Fără să mai amintim de bisericile pângărite, de preoții uciși, comuniștii din Spania pustiesc și tot ceea ce este învățătură, carte și cultură omenescă. Pe străzile orașelor ard pretutindeni cărțile de prin școli și biblioteci, dărâmă monumente, statui, icoane, amintiri istorice. La

Barcelova soldații guvernului comunist au puzdinamită și au aruncat în aer o poartă veche a împăratului Traian, păstrată atâtea veacuri în amintirea celui care a fost fiul Spaniei. Roșilor nu le mai trebuiesc strămoși nici părinți! Ei prefac în ruine toate amintirile trecutului.

Pe vârful Everest. Cel mai înalt vârf de munte din lume se află în Asia, în țara numită Tibet. Încă nu s'a ajuns ca picior de om să se așeze deasupra acestui vârf de munte, cu toate încercările făcute. Peste doi ani, un nou grup de călători vor încerca să urce cea mai mare înălțime de pe glob. Cetitorii noștri își pot da seama ce greutăți stau în calea urcușului, dacă pregătirile au început cu doi ani mai de vreme.

Iubiți animalele. Prieteni cel mai folositori și mai credincioși ai omului sunt de multe ori animalele. De aceea în multe țări s'au înființat societăți pentru apărarea lor. Aflăm că și la noi sunt astfel de societăți, de ex. în Banat, la Timișoara. Conducătorii societății de acolo vor premia din prilejul Crăciunului pe acele persoane cari au arătat o purtare omenescă și plină de milă pentru animale.

Om bun. Moșneagul Ioan Vintilă din comuna Lancrăm (jud. Alba) i-s'a furat din cămară un sac de grâu. El n'a spus nimănui nimic dar furtul e ajuns la cunoștința jandarmilor fără voia lui. Jandarmii au pornit cercetări și au prins pe hoț. Întrebat că de ce n'a descoperit furtul, bătrânul a spus că nu vrea să mai ajungă acum pe la judecătorie, nici nu vrea să facă rău nimănui acum la bătrânețe.

Vieță lungă. La începutul acestei săptămâni a murit în orașul Câmpu Lung femeia Dumitra Bucur Nicolescu în vârstă de 116 ani. N'a fost bolnavă nici odată. În zilele din urmă s'a culcat liniștită în pat și așa a și murit, fără suferință.

O moștenire uriașă. O româncă din Constanța a primit înștiințare că e moștenitoarea unei sume uriașe rămase după moartea unei bogătașe din America. Aceasta a lăsat în urmă-i o avere de 17 milioane dolari. La o moștenire așa de mare s'au găsit însă și moștenitori. Nu mai puțin de 276 de persoane ca să fie făcute părtașe la moștenire.

Se schimbă banii. În decursul lunii Decembrie se vor pune în circulație hârtii mari de câte o mie și de câte 500 Lei. Ele vor purta desenuri de-ale marelui pictor român Grigorescu. Hârtiile de o mie Lei vor fi mai mici decât cele de până acum și vor avea culoarea albastră.

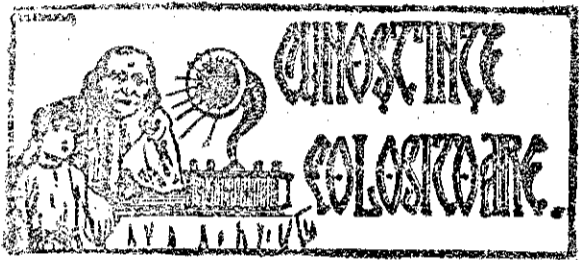
A murit generalul Dumitrescu. Cetății noștri își amintesc de generalul Dumitrescu, fost inspector al jandarmeriei. Anul trecut a fost judecat și închis deoarece era învinuit că a păgubit statul cu multe milioane. În ultimul timp era greu bolnav din care pricină a fost dus dela închisoarea Brașov la spitalul militar din București. Acum aflăm că la începutul acestei săptămâni a murit. Cu o zi înainte, M. Sa Regele a iscălit scrisoarea prin care era iertat de pedeapsă. A murit însă înainte de a fi lăsat liber.

Copii fără creștere. Într'un număr trecut al gazetei noastre am scris despre fiorosul omor dela Galați unde a fost omorât brutarul (care face pâine) Mandanis. Ucigașul a fost prins. El se numește Băcilă și e de loc

din com. Baroși jud. Olt. S'a descoperit, acum numai, că primul omor l-a săvârșit când avea 10 ani. Acest lucru dovedește că părinții nu s'au îngrijit de creșterea lui. De aceea acum a ajuns în adâncul prăpastiei.

Unde duce beția. Trei feciori din com. Olteanca (jud. Vâlcea) au mers la nuntă unde s'au cinstit peste măsură. Cu capetele amețite au plecat apoi la casa unui alt fiăcău cu care aveau o veche dușmănie. L-au întâlnit tocmai în poarta casei și l-au luat la bătae. Au scos apoi cuțitele și l-au lovit încât a rămas mort pe loc. Cel trei criminali s'au trezit din beție numai la închisoare.

Perele s'au copt a două oră. Într-o grădină din com. Sebeș (jud. Alba) perele s'au copt a două oră. Sunt mai puține și mai mici decât cele din recolta primă, dar sunt aproape tot așa de bune la gust ca și acelea. Pomii cari le-au produs au înflorit în luna August. Astăzi nu se mai găsesc pe ei decât perele din roada a doua.

Buruieni veninoase

— Cucuta —

O buruiană foarte veninoasă este *Cucuta*. Se mai numește și *Dudate* și *Bucinis*.

Crește prin gunoaie, pe lângă garduri, pe lângă locuința oamenilor și prin șanțuri. Seamănă foarte mult cu asmățuiul și cu pătrunjelul. Din cauza aceasta adeseori se pot face greșeli culegându-se și punându-se în mâncare frunze de cucută în loc de frunze de pătrunjel.

Cucuta crește mare și trunchiul său e gol pe dinlăuntru. Pe trunchiu are pete negre-roșietice. Celea mai multe pete se află pe partea din jos a trunchiului.

Rădăcina e ca a morcovului.

Frunzele sunt foarte crestate. Pare că sunt o dantelă frumoasă de culoare verde.

Atât frunzele cât și trunchiul, când sunt frecate în mână, dau un miros ne-suferit, greșos de șoareci.

Florile sunt mici, albe și așezate în formă de umbrelă. Semințele sunt late.

Cucuta cuprinde multă materie otrăvicioasă. Învățații numesc aceasta materie: *conictină*. Din cauza acestei materii, copiii cari își fac puști de apă sau fluere de cântat, pe cari le bagă în gură, foarte ușor se pot otrăvi. Asemenea se pot otrăvi și cei cari pun în mâncare, din greșală, frunze de cucută în loc de frunze de pătrunjel.

Cel otrăvit cu cucută are dureri mari la pânțele, varsă, amețește, pe urmă cade într-o toropeală grea. Ori când s'a otrăvit cineva cu cucută, trebuie să verse tot ce are în stomac, pentruca să se curețe de otrava ce ar fi acolo. Ca să poată varsa, va bea

apă caldă ori își va gădăli omușorul din fundul gurii. Pe urmă va bea ceaiu tare, rachiu, ori vin cald.

Cucuta, fiind veninoasă nu prea are întrebuințare. Unii oameni fac cu frunze de cucută, oblojeli pentru o potoli durerile la umflături. Sămânța prăjită cu seau se întinde pe o cârpă și se pune la gât pentru găloi. Cu zeamă de cucută fiartă, amestecată cu oleiu, se spală ranele pricinuite de mușcături de șerpe.

Mai veninoasă decât cucuta obișnuită este *Cucuta de baltă*. Aceasta crește prin bălți, mlaștini și ape stătore. Are o rădăcină groasă și găunoasă. În rădăcină se găsește otrava cea mai puternică. Se spune că înțeleptul Socrate ar fi fost otrăvit cu otrava de cucută de baltă. El destul ca un copil neștiutor să amestece frunze de cucută de baltă în gură și se poate otrăvi să moară.

Cucutele sunt buruieni foarte cunoscute. În cântecele populare încă se pomenesc adeseori:

Prin grădina cu *cucute*,
Ion, cel cu drăguțe multe,
Până vine pe la mine
Il apucă ziua bine.

Rău e dealul cu *cucute*
Și badea cu mândre multe,

De-ar fi pușca de *cucută*
Bucuros aș fi răgută.

Cucutele e bine să se stărpească, mai ales de prin grădini și de pe lângă straturi. Întrebuințare nu au și cu otrava lor pot pricinui mult rău.

Ion Popu-Câmpeanu

Asigurările agricole

Gazete mari din capitala țării aduc știrea, că guvernul, sau mai bine zis Ministerul de domenii, va întocmi o lege pentru asigurările agricole. Se zice că legea este gata, urmând numai a fi votată de parlament.

Acest proiect de lege ar cuprinde trei mari capitole, cari se referă la agricultura. Țara noastră față de țările din apusul Europei este puțin cam înapoi, în direcția asigurărilor agricole.

Capitolele proiectului din lege s'ar referi la asigurarea semănăturilor contra grindinei, asigurarea împotriva mortalității vitelor și asigurarea contra focului.

Planurile acestea de asigurare sunt trebuincioase, mai ales agriculturii noastre, care adesea își vede nimicită întreagă munca de o vară cât și întreagă avuția pe care o are.

Pericolele deci fiind mari, asigurarea lucrurilor este bine venită, cu atât mai mult, cu cât este impusă această asigurare pe cale de lege. De aci se vede, că asigurările agricole vor fi obligatorii pentru toți agricultorii.

Taxele ce se vor plăti de către proprietarii agricultori vor fi mici, astfel că fiecare va avea puțința să-și asigure semănăturile, vitele și avuția lor.

Iată de pildă pentru asigurarea unei vite mari, taxa va fi de 20—30 lei, iar pentru oi și porci taxele vor fi mai mici, dela caz la caz.

Asigurarea semănăturilor se vor face după suprafața pe care o au, plă-tindu-se taxele de asigurare stabilite,

iar pentru asigurarea lucrurilor contra focului, taxa va fi de un leu la mie din valoarea lor. Aceste taxe de asigurare figurează în proiectul de lege amintit mai sus, cari pot să sufere unele schimbări.

Pentru a da puțință tuturor agriculturilor să-și asigure semănăturile, avuția cât și vitele lor, se va înființa la Ministerul de agricultură o secție a asigurărilor agricole, îngrijindu-se de această mică ramură de asigurare.

În felul acesta agricultorii vor fi scutiți de pagule mari ce le-ar putea avea, fiindcă avuția lor este asigurată, și în caz de nenorocire ei vor fi despăgubiți după valoarea lucrurilor asigurate.

Credem că asigurările agricole vor aduce mari foloase tuturor agriculturilor, cât și țării, deoarece avuția lor este pusă la adăpost față de orice pericol.

Urmează să vedem legea, pentru a ști și mai bine felul cum se vor face asigurările agricole și taxele ce se vor plăti pentru lucrurile asigurate.

Olimpiu I. Barna

Bateriile Anodice

„Dura-Rex-Triple“

Ca răspuns la mai multe întrebări adresate din cercul cetitorilor noștri,

am primit din partea Uzinelor Dura informația, că la bateriile fără acid chestiunea calității joacă un rol mult mai important, decât la bateriile cu tipirig (clorură de amoniu) întrebuințate până acum.

De aceea Domnii radiofoniști vor fi foarte prudenți la procurarea bateriilor anodice.

Astfel, dacă doresc să aibe o audiență netulburată și de lungă durată,

vor întrebuința pentru aparatele până la 3 lămpi bateriile anodice „DURA-REX“, iar pentru aparatele dela 3 lămpi în sus „DURA-REX-TRIPLA“.

După cum fabricatele Uzinelor Dura s'au impus ca cele mai superioare, tot așa și bateriile anodice „Dura-Rex“ și „Dura-Rex-Triplă“ se consideră ca atare.

Se recomandă deci întrebuințarea numai acestor baterii, pe care le găsiți la toți revânzătorii.

Pentru informații mai detaliate a se adresa Uzinelor Dura S. A. Timișoara.

Citiți „UNIREA POPORULUI“

Administrația Centrală Capitulară, Blaj**Aviz**

Administrația Centrală Capitulară, dorind să angajeze pentru Moara Fondului Basilitan un prim morar harnic și priceput care a mai lucrat în mori sistematice, face pe această cale cunoscut celor doriți a ocupa acest post, să-și înainteze cererea însoțită de certificat de moralitate și actele doveditoare, că au mai lucrat în mori sistematice.

Cererile se primesc până la data de 10 Decembrie 1936. Angajările se vor face pe data de 15 Decembrie 1936.

Condițiunile de angajare se pot cunoaște la Administrația Centrală Capitulară, Blaj, la 17 Noembrie 1936.

Administrația Cent. Capit.

De vânzare

În hotarul comunei Sâncel la o distanță de 4 km. de Blaj lângă șoseaua națională 45 jugăre pământ în care se află 5 $\frac{1}{2}$ jugăre vie plantată, eventual și parcelat. A se adresa la mandatarul meu Dr. Geza Gerschl avocat Tg Mureș (Palatul Agrar) sau la subsemnatul

GERSCHL ADOLF

2-3 (513)

Sâncel, jud. Târnava-Mică

Judecătoria mixtă Mediaș secția cf.

No. 1385—1936 cf.

Extract din publicațiunea de licitație

În cererea de executare făcută de urmăritoarea Banca „Albina” sucursala Mediaș contra urmăritului Toader Velchizan, Judecătoria a ordonat licitațiunea execuțională în ce privește imobilele situate în comuna Dârlos circumscripția Tribunalului Târnava-Mare, Judecătoriei mixte Mediaș, cuprinse în cf. a comunei Dârlos Nrul prot. cf. 1784 A † 1 ord. top. 1554/2/n|1 arător postată în Anderstellen cu suprafață de 1 jughâr 1/2 parte cu valoarea reală de 400 lei redus cu 25% prețul de strigare 300 lei; Cf. Nr. 1460 A † 1 ord. top. 3288—1557 arător postată în Anderstellen cu suprafață de 656 stj. ptr. 1/2 parte cu valoarea reală de 100 lei redus cu 25% prețul de strigare 75 lei; 2 ord. top. 3295—1557 arător postată în Anderstellen cu suprafață de 624 stj. ptr. 1/2 parte cu valoarea reală de 150 lei redus cu 25% prețul de strigare 112 lei; 3 ord. top. 3290/1557 arător postată în Anderstellen cu suprafață de 736 stj. ptr. 1/2 parte cu valoarea reală de 100 lei redus cu 25% prețul de strigare 75 lei; Nr. cf. 1367 A † 1 ord. top. 1504 arător postată în Anderstellen cu suprafață de 279 stj. ptr. 1/2 parte cu valoarea reală de 100 lei redus cu 25% prețul de strigare 75 lei; Nr. cf. 1231 A † 1 ord. top. 1505/1 arător postată în Andersteilen cu suprafață de 777 stj. ptr. 1/2 parte cu valoarea reală de 150 lei redus cu 25% prețul de strigare 112 lei; pentru încasarea creanței de 2833 lei, capital și accesorii.

Licitațiunea se va ține în ziua de 19 luna Decembrie anul 1936 ora 15 la casa comunală a comunei Dârlos.

Imobilele ce vor fi licitate nu pot fi vândute pe un preț mai mic de prețul de strigare.

Cei cari doresc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc 10% din prețul de strigare drept garanție, în numerar și să semneze condițiile de licitație (§ 147, 150, 170, legea LX. 1881; § 21 legea LX. 1908).

Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat decât cel de strigare este dator să întrească imediat garanția fixată conform procentului prețului de strigare — la aceeași parte procentuală a prețului ce a oferit. (§ 25 XLI. 1908).

Data în Mediaș, 28 August 1936.

JOS. ELEKES dir. cf.

Judecător

Dr. IOSIF ROTH

(518) 1—1

Judecătoria mixtă Mediaș secția cf.

No. 1388—1936 cf.

Extract din publicațiunea de licitație

În cererea de executare făcută de urmăritoarea Banca „Albina” sucursala Mediaș contra urmăriților Ioan Radu Nonu și soția născ. Fimia Sântea, Judecătoria, a ordonat licitațiunea execuțională în ce privește imobilele situate în comuna Biertan circumscripția Tribunalului Târnava Mare, Judecătoriei mixte Mediaș, cuprinse în cf. a comunei Biertan Nr. 208 A † 6 ord. top. 323, casă de lemn în intravilan în mărime de 90 stj. ptr. cu valoarea reală de 5000 lei redus cu 25% prețul de strigare 3750 lei, 7 ord. top. 1399 vie în II. Tobsthal în mărime de de 342 stj. ptr. cu valoare reală de 1000 lei redus cu 25% prețul de strigare 750 lei, 8 ord. top. 1805 vie în II. Tobsthal în mărime de 278 stj. ptr. cu valoare reală de 1000 lei redus cu 25%, prețul de strigare 750 lei, Nr. cf. 3777 A † 1 ord. top. 304, casă de lemn în intravilan în mărime de 172 stj. ptr. 1/2 parte și Nr. top 305 grădină în intravilan în mărime de 48 stj. ptr. 1/2 parte cu valoare reală de 2000 lei redus cu 25%, prețul de strigare 1500 lei pentru încasarea creanței de 19.000 lei, capital și accesorii.

Licitațiunea se va ține în ziua de 18 Decembrie 1936 ora 15 la casa comunală a comunei Biertan.

Imobilele ce vor fi licitate nu pot fi vândute pe un preț mai mic de prețul de strigare.

Cei cari doresc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc 10% din prețul de strigare drept garanție, în numerar și

să semneze condițiunile de licitație (§ 147, 150, 170, leg. LX. 1881; § 21 leg. LX. 1908).

Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat decât cel de strigare este dator să întrească imediat garanția — fixată conform procentului prețului de strigare — la aceeași parte procentuală a prețului ce a oferit. (§ 25 XLI. 1908).

Data în Mediaș la 29 August 1936.

Judecător ss. Dr. IOSIF ROTH

(517) 1—1

director cf. ss. JOS. ELEKES.

Judecătoria mixtă Mediaș secția cf.

No. 1387—1936 cf.

Extract din publicațiunea de licitație

În cererea de executare făcută de urmăritoarea Banca „Albina” sucursala Mediaș contra urmăritului Dumitru Vlad Judecătoria a ordonat licitațiunea execuțională în ce privește imobilul situat în comuna Calvaser circumscripția Tribunalului Târnava-Mare, judecătoriei Mediaș, cuprins în cf. a comunei Calvaser Nrul prot. cf. 1138 de sub Nr. de ord. A † 1 cu No. top. 1675|a|1 casă din cărămidă cu 3 camere sub Nr. 101 în lunca lui Cărlig cu întinderea de 400 stj. ptr., în întregime cu valoarea reală de 20.000 lei redusă cu 25% cu prețul de strigare de 15.000 lei pentru încasarea creanței de 26.396 lei, capital și accesorii.

Licitațiunea se va ține în ziua de 22 luna Decembrie anul 1936 ora 15 la casa comunală a comunei Calvaser.

Imobilul ce va fi licitat nu poate fi vândut pe un preț mai mic de prețul de strigare.

Cei cari doresc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc 10% din prețul de strigare drept garanție, în numerar și să semneze condițiunile de licitație (§ 147, 150, 170, legea LX. 1881; § 21 legea LX. 1908).

Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat decât cel de strigare este dator să întrească imediat garanția — fixată conform procentului prețului de strigare — la aceeași parte procentuală a prețului ce a oferit. (§ 25 XLI. 1908).

Data în Mediaș la 29 August 1936.

Judecător ss. Dr. IOSIF ROTH

(519) 1—1

ss. JOS. ELEKES dir. cf.

Sub tipar!

Sub tipar!

Calendarul dela Blaj pe 1937

care cuprinde, pe lângă toate celea ce se cer dela un calendar, și nelipsitul *Indreptar bisericesc* pentru cantori și preoți, cu tipicul tuturor duminicilor și sărbătorilor de peste an.

Apoi o bogată parte pentru „*Învățătură și petrecere*” cu îndemnuri creștinești, sfaturi folositoare la toate trebuințele, povestiri, poezii, glume și numeroase chipuri din țară și din toată lumea.

Mai ieftin ca totdeauna!

În acest an, plin de necazuri și de poveri, am ținut seamă de lipsa de bani a cetitorilor și am statorit prețul calendarului popular, mai ieftin ca totdeauna. Și omul cel mai necăjit poate rupe dela necazurile sale un preț așa de neînsemnat. Calendarul anului acesta e cu mult mai bogat decât în alți ani, și cu mai multe chipuri.

Pe așteptare, nu putem trimite calendare!

Cine dorește să aibă calendar frumos și ieftin, să aștepte Calendarul dela Blaj, care-i prietenul cel mai bun al fiecărui creștin.